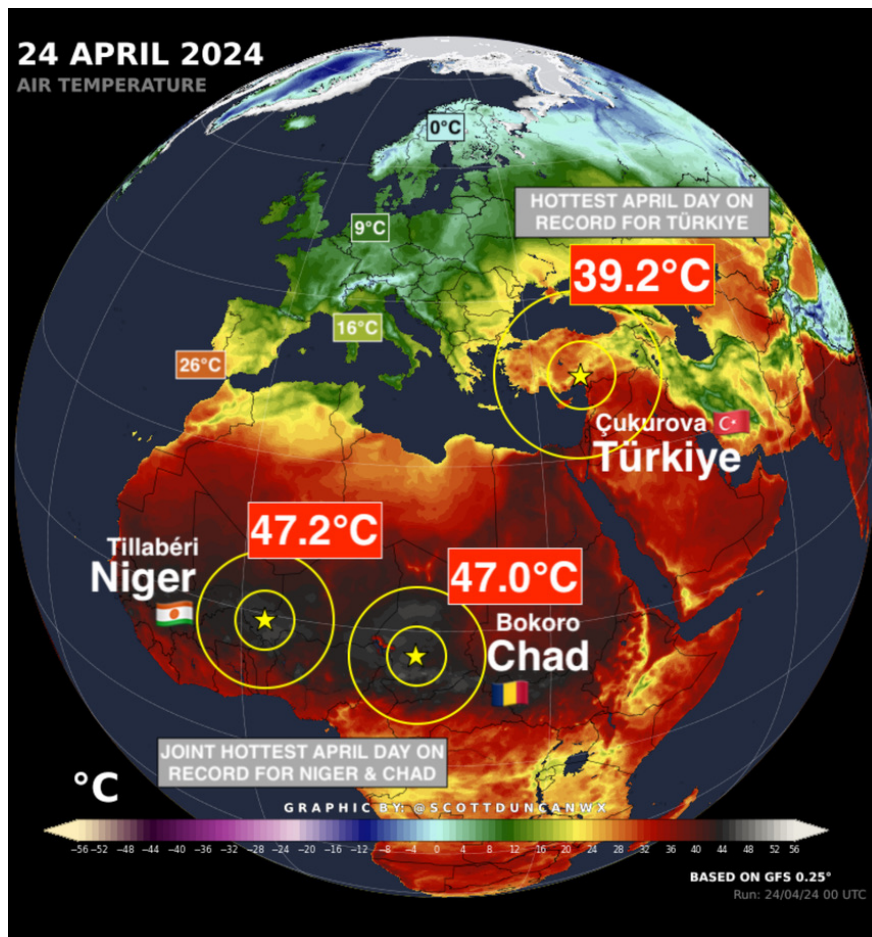

(1)

“The Hiroshima atom-bomb exploded with an energy of about 63,000,000,000,000 Joules, I did a calculation ... the amount of heat we have put in the world’s oceans in the past 25 years equals to 3.6 billion Hiroshima atom-bomb explosions”

Lijing Cheng , IPCC ¹²

“That’s equivalent to dropping roughly four Hiroshima bombs into the oceans every second over the past quarter of a century.”

Al Gore schreef : "We are now trapping as much extra heat energy in the atmosphere as would be released by 600,000 Hiroshima-class atomic bombs exploding on the Earth's surface every day" ³

Het hierboven geciteerde klonk zo exorbitant dat ik het bijna niet geloven kon. 600.000? Staan hier niet een hoop nullen teveel? Per dag??? EXTRA WARMTE??

Als tweede reactie dacht ik dat een ex vice-president van de USA niet zomaar om het even wat op papier ging zetten - laat staan een gerespecteerd IPCC wetenschapper, maar toch ...

Echter, het schijnt - helaas - gewoon waar te zijn; het wordt - helaas - op verschillende wetenschappelijke plaatsen bevestigd ⁴⁵

Op zichzelf, en van de andere kant, is het ook niet erg moeilijk zich dit voor te stellen, .. er zijn heel veel mensen op aarde, 8 miljard toch, de meesten verwarmen hun huis met fossiel .. , miljarden daarvan hebben een auto met een verbrandingsmotor.

Al deze broeikasgassen komen terecht in een vrij dunne atmosfeer ... zo dun dat "if you could drive straight up in a car at highway speeds, you'd be outer space in under an hour"

...

en dit ene gegeven is al reden genoeg om mee te helpen aan de oplossing van het probleem (door te kiezen voor parlementen die kiezen voor⁶): **fossielvrij.**

(2)

**CETAS-IBAMA, BRAZIL
GRIJZE WOLAAP, LAGOTHRIX CANA (BEDREIGD).**

Sinds ik geboren ben zijn meer dan helft van alle tropische bossen op aarde verdwenen.

De IUCN Rode Lijst heeft van 128.918 diersoorten de status bepaald, waarvan er 35.765 met uitsterven worden bedreigd (2020)⁷.

Een miljoen van de naar schatting acht miljoen dier- en plantensoorten wordt met uitsterven bedreigd.⁸ De wetenschappers van Ipbes bekeken voor hun onderzoek meer dan 15.000 studies. "Op alle fronten gaan ecosystemen en de biodiversiteit in een ongenadig tempo achteruit" ^{9 10 11}

Tegenwoordig sterven de soorten véél sneller uit. Het gaat zo snel dat de evolutie dit tempo niet kan bijbenen. "Soorten verdwijnen tien tot honderd keer sneller dan wat de natuurlijke evolutie doet. De

aarde verwarmt tien keer sneller op dan aan het einde van de laatste ijstijd. De snelheid van de omslag ligt hoger dan het aanpassingsvermogen”¹²

...

Extreem-rechtse denktanks beweren dat CO₂ net goed is voor de natuur, dat bomen meer CO₂ nodig hebben dan ze nu al krijgen, dat door meer CO₂ de aarde groener wordt¹³; maar dat is niet waar, het is in feite gelogen. In werkelijkheid zorgt de opwarming voor boomsterfte. Cavitatie is de wetenschappelijke term. Door stijgende warmte begeeft hun vasculair systeem het en sterven ze af.¹⁴

...

Men spreekt van “verstandig groen” of “klimaatrealisme”, een “pauzeknop indrukken” ... u doet er beter aan daar niets van te geloven. De wetenschap zegt het tegenovergestelde. “THE PLANET DOESN'T HAVE A PAUSE BUTTON.” (Hans Bruyninckx)¹⁵

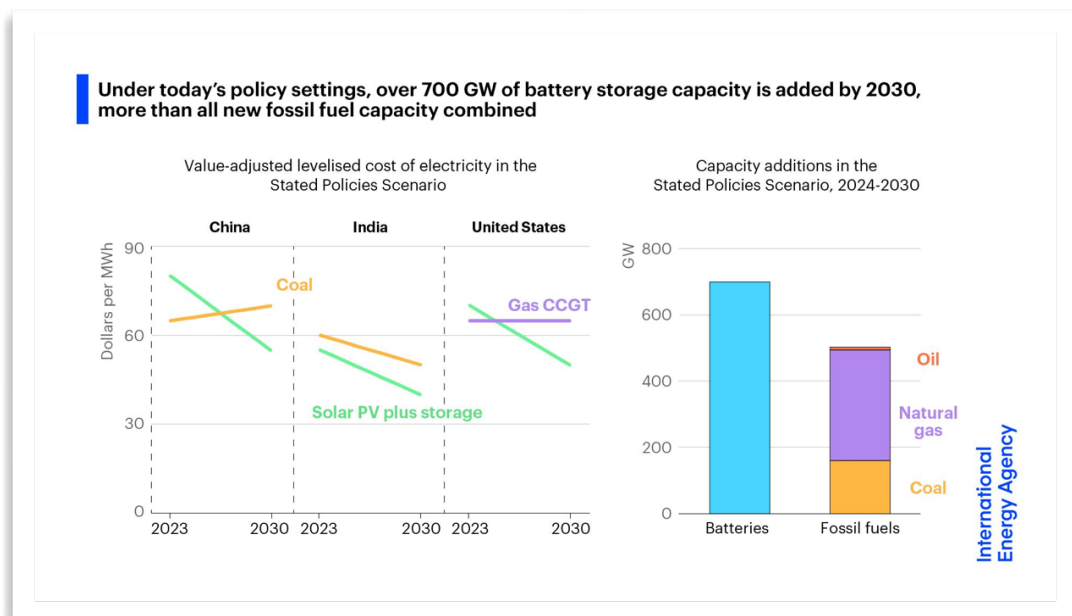
(3)

**Renewable energy
made up 90% of all net
new electricity capacity
added globally in 2020.**

Toch is er opwindend positief nieuws de laatste tijd. Gisteren werd een Europese wet gestemd die grote bedrijven verbiedt zaken te doen met leveranciers die milieu-of mensenrechtenregels schenden ("de anti-wegkijkwet"). Groene energie wordt goedkoper dan alle andere energie. De Europese unie heeft in 2023 wetgeving gemaakt om om de illegale houtkap en handel in illegaal hout te bestrijden. (EU Deforestation Regulation). De Verenigde Naties hebben in 2022 het recht op een schone, gezonde en duurzame leefomgeving als mensenrecht erkend (Resolutie nummer 76/300). En de KlimaSeniorinnen winnen hun zaak in het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg.

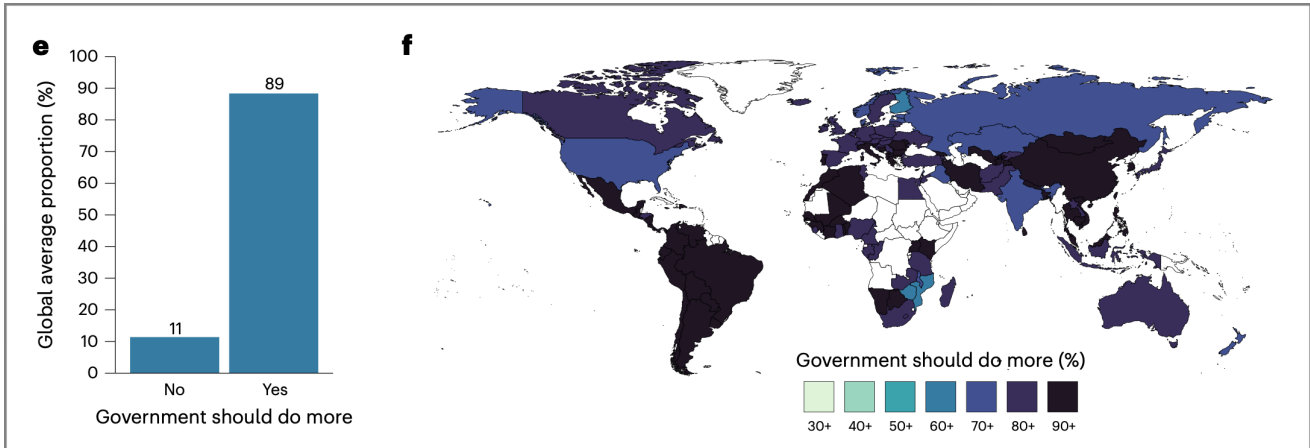
We leven in een boeiende tijd waarin we de transitie kunnen meemaken naar een eigen lokale duurzame energie voorziening,

"Batteries are a game-changer: Today, utility-scale batteries paired with solar PV are already competitive with new coal plants in some countries like India. In just the next few years, batteries + solar will be cheaper than new natural gas plants in the US & new coal in China"

En nog het meest van al : JE STAAT ER NIET ALLEEN VOOR

- 69 % van de wereldbevolking wil een deel van zijn inkomen opofferen voor klimaatactie
- 86 % van de wereldbevolking vindt dat men de opwarming van de aarde moet bestrijden
- 89 % van de wereldbevolking vindt dat de overheid meer moet doen

Bron: NATURE, Andre, P., Boneva, T., Chopra, F. et al. Globally representative evidence on the actual and perceived support for climate action. Nat. Clim. Chang. 14, 253-259 (2024). <https://doi.org/10.1038/s41558-024-01925-3>

...

Maar de Vlaamse regering zegt: "Enkel haalbaar en betaalbaar klimaatbeleid is bespreekbaar en aanvaardbaar" ... "het Verdrag van Parijs: goed en wel, maar het moet kostenefficiënt zijn".

We mogen van geluk spreken dat de brandweer geen gelijkaardige afweging maakt bij het blussen van huizen. Diverse NGO's ontwikkelden een wijzer om politieke beloftes naar waarde te schatten: <https://drive.google.com/file/d/1GxOVFu2glWBNQLersv-DtZiCcXOx9tkn/view>

De NGO Milieudefensie kondigde in januari aan de bank ING te zullen dagvaarden in een nieuwe klimaatzaak. Dit ligt in het verlengde van een procedure tegen de Nederlandse staat, de zaak URGENDA, die in beroep en in cassatie gewonnen werd, en de zaak tegen Shell, die in eerste aanleg gewonnen werd. En van uit ons standpunt is dit een goede zaak, in het kader van de Rotary doelstellingen, meer bepaald de zevende doelstelling, het leefmilieu beschermen. Nergens ook staat in ons Rotary charter dat we bedrijven moeten steunen die tegen onze eigen doelstellingen handelen.

...

Vindt u dat we prioriteit moeten geven aan het milieu, ook al is dat nadelig voor de economische groei? Het antwoord staat in de voetnoot¹⁶

Werner Murez , 26 april 2024, Sint-Martens-Latem

- ¹ Cheng, L., and Coauthors, 2020: Record-setting ocean warmth continued in 2019. *Adv. Atmos. Sci.*, 37(2), 137–142, <https://doi.org/10.1007/s00376-020-9283-7>.
- Kottasová, Ivana , CNN , Oceans are warming at the same rate as if five Hiroshima bombs were dropped in every second , 13/01/2020 CNN
- ² Lijing Cheng is a lead author of United Nations - IPCC Special Report for Ocean and Cryosphere; United Nations - World Ocean Assessment.
- ³ Al GORE, *An Inconvenient Sequel: Truth to Power :Your Action Handbook to Learn the Science, Find Your Voice, and Help Solve the Climate Crisis*, 2017, Potter/Ten Speed/Harmony/Rodale
<https://fortune.com/2023/07/13/al-gore-climate-change-hiroshima-analogy/>
<https://www.youtube.com/watch?v=rfAYLSQIxTI>
 Speaking at Leading the Charge through Earth's New Normal during the Annual Meeting at Davos 2023. World Economic Forum
- ⁴ James E Hansen, Makiko Sato, Leon Simons, Larissa S Nazarenko, Isabelle Sangha, Pushker Kharecha, James C Zachos, Karina von Schuckmann, Norman G Loeb, Matthew B Osman, Qinjian Jin, George Tselioudis, Eunbi Jeong, Andrew Lacis, Reto Ruedy, Gary Russell, Junji Cao, Jing Li, Global warming in the pipeline, *Oxford Open Climate Change*, Volume 3, Issue 1, 2023, kgad008, <https://doi.org/10.1093/oxfclm/kgad008>
- ⁵ von Schuckmann, K., Cheng, L., Palmer, M. D., Hansen, J., Tassone, C., Aich, V., Adusumilli, S., Beltrami, H., Boyer, T., Cuesta-Valero, F. J., Desbruyères, D., Domingues, C., García-García, A., Gentile, P., Gilson, J., Gorfer, M., Haimberger, L., Ishii, M., Johnson, G. C., Killick, R., King, B. A., Kirchengast, G., Kolodziejczyk, N., Lyman, J., Marzeion, B., Mayer, M., Monier, M., Monselesan, D. P., Purkey, S., Roemmich, D., Schweiger, A., Seneviratne, S. I., Shepherd, A., Slater, D. A., Steiner, A. K., Straneo, F., Timmermans, M.-L., and Wijffels, S. E.: Heat stored in the Earth system: where does the energy go?, *Earth Syst. Sci. Data*, 12, 2013–2041, <https://doi.org/10.5194/essd-12-2013-2020>, 2020.
- ⁶ en anderen aan te zetten hetzelfde te doen
- ⁷ <https://www.wwf.nl/wat-we-doen/actueel/nieuws/Rode-lijst-uitgestorven-dieren>
- ⁸ <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2283512-miljoen-soorten-met-uitsterven-bedreigd-wat-kunnen-we-doen>
- ⁹ <https://nos.nl/artikel/2283456-krimpende-biodiversiteit-bedreigt-menselijk-leven-waarschuwt-onderzoek>
- ¹⁰ <https://www.ipbes.net/news/how-did-ipbes-estimate-1-million-species-risk-extinction-globalassessment-report>
- ¹¹ IPBES (2019): Summary for policymakers of the global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services. S. Díaz, J. Settele, E. S. Brondizio E.S., H. T. Ngo, M. Guèze, J. Agard, A. Arneth, P. Balvanera, K. A. Brauman, S. H. M. Butchart, K. M. A. Chan, L. A. Garibaldi, K. Ichii, J. Liu, S. M. Subramanian, G. F. Midgley, P. Miloslavich, Z. Molnár, D. Obura, A. Pfaff, S. Polasky, A. Purvis, J. Razzaque, B. Reyers, R. Roy Chowdhury, Y. J. Shin, I. J. Visseren-Hamakers, K. J. Willis, and C. N. Zayas (eds.). IPBES secretariat, Bonn, Germany. 56 pages.
- ¹² ¹² HENS Tine, Het is allemaal de schuld van de Chinezen! En andere dooddoeners over het klimaat. pag. 41, Epo, Berchem 2021
- ¹³ cfr Thierry BAUDET in “De ravage van tien jaar Rutte”
- ¹⁴ artikel - boek bobribb - kathy sneppe 47
- ¹⁵ De European Green Deal en Klimaatverandering , Duurzaamheidstransities op een planeet zonder pauzeknop by Hans Bruyninckx 25/11/2023 - UAntwerpen, Hof van Liere, Universiteitsclub, Prinsstraat 13, Antwerpen Mr. Hans Bruyninckx is former Executive of the Director European Environment Agency. Regio 22 Rotary Foundation seminar – leefmilieu
- ¹⁶ In 2019 legde de EUROPEAN COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS deze vraag voor aan de inwoners van 14 Europese landen, 2/3 antwoordde : JA
 Zie ook ING STUDIE: gemiddeld genomen wil driekwart van de Europese respondenten (74 procent) het milieu voorrang geven boven de economie (ING, Circular economy: Consumers seek help, november 2019 https://think.ing.com/uploads/reports/IIS_Circular_Economy_report_FINAL.PDF)
 Het moet benadrukt worden dat “voorrang aan het milieu” op lange termijn de financieel goedkopere oplossing is. (Empirically grounded technology forecasts and the energy transition, Way, Rupert et al., Joule, Volume 6, Issue 9, 2057 - 2082)
<https://www.cell.com/joule/fulltext/S2542-4351%2822%2900410-X>

Opinie Nic Balthazar: "Wat nu gepieperd?"¹⁷

Wat is onze democratie toch een mooi gemeenschapsspel, bedenk ik, schommelend in de simili-leren fauteuils van het Vlaamse parlement. Want hoera, we mogen met een aantal voorvechters van de klimaatzaak naar de commissie die ze hier houden over de uitkomst van de juridische wedstrijd die we - na goed tien jaar spelbederf - glansrijk hadden gewonnen, zowel de heen als de terug match, in beroep.

Na hun smadelijke nederlaag interviewde men vreemd genoeg niet de ploeg die na tien jaar gelijk hadden gekregen, maar vooral uitgebreid de boze verliezers, Mevrouw Demir en Meneer Decroo, die zwaar verongelijkt bleven schelden op de (scheids)rechter. Want die hadden zich niet te moeien met beleid. Zeker niet als die - om in de sport metafoor te blijven - moesten vast stellen dat onze regeringen het helaas hadden nagelaten om – los van de peptalk - ook echt doelpunten te scoren. Zo zink je jammerlijk naar de onderkant van het klimaatklassement. Bij het opjatten van de spionkop tegen ons, die vervelende 65.000 burgers die een klimaatbeleid en een toekomst eisen moet ik even denken aan de grap van de politici die tegen elkaar zeggen. “Ik begrijp echt niet waarom de mensen altijd zo kwaad zijn op ons. Wij doen toch niets.”

Maar kijk aan! In dit prachtige paleis van de democratie werd toch maar mooi een tweedaagse commissie gehouden waarin welbespraakte en verstandige mensen nadachten over wat nu gepieperd? Wat gedaan met dit vernietigende arrest, en die gespierde verplichting om tegen 2030 onze broeikasuitstoot terug te schroeven met 55% (tegenover 1990). Vreemd genoeg leek het er al snel op alsof men in deze wedstrijdanalyse toch vooral dacht dat de eindscore nog kon worden aangepast, en dat de krachtmeting van goed tien jaar toch nog even op twee halve dagen kon worden herspeeld.

Dezelfde argumenten die in een rechtszaak van 8 dagen en een arrest van 160 pagina's uitgebreid werden afgewezen komen dus nog maar eens op de

proppen, met als grootste argument, de heilige scheiding der machten. Wij zijn de verkozenen des volks, en kijk, als wij nu verkiezen om alle toekomstige generaties (die helaas geen stemrecht hebben) de kansen op een goed leven zonder klimaatrampen te ontzeggen, dan mogen wij dat. “Pas op”, volgt daar dan steevast op “De klimaatontwrichting is een feit, jaja. En dat we iets moeten doen ook. Maar – ik citeer – “er zijn meerdere wegen naar Rome” en al die rechters blijven ons nu maar bolwassen met die ene vervelende oplossing: dat die broeikasemissies naar beneden moeten. Binnen een deel van het politieke spectrum is het immers bon ton geworden om in de boosheid te volharden dat we ons misschien maar beter moeten gaan inzetten op ‘klimaatadaptatie’, dwz ons aanpassen aan die nieuwe wereld van een paar graadjes meer. Maar laat dat nu net de wijsheid zijn waarmee zo vele rechtbanken zich - in vele landen uitspreken: dat deze dwaling een vorm van mondiale suïcide zou zijn. Dat het geen blijk geeft van zorg voor de bevolking, wanneer men hen voorliegt dat we de dijken wel zullen kunnen blijven verhogen, de bosbranden zullen kunnen blijven doven, de hittegolven zullen kunnen blijven opvangen... en dat dat veel minder geld zal kosten dan de “verarming” waar die wereldvreemde ecobobo’s op aansturen. Welnu, neen, zeggen dus alle rechters. Dweilen met de kraan wijd open, blussen met - letterlijk èn figuurlijk - olie op het vuur, is zo zwaar in strijd met het “goede huisvaderschap” dat men overheden daar kan op aanspreken.

Of zoals Bruno Tobback, ongekroonde koning van de one-liner het hier fijntjes opmerkt. Het kan niet genoeg zijn om onze wagen nog twintig jaar op de oprit te laten staan, ongeveer in de richting van Rome. Het interessante van een commissie als deze is dat je de VOKA’s van deze wereld letterlijk hoort vragen om een herziening van de match via de VAR van het gerecht, cassatie, omdat “het gevaar voor ‘welvaartsvernietiging’ door dit arrest” gewoon te groot is, een oproep die binnen de 24 uur fluks door de Vlaamse regering werd overgenomen. (Welk politiek zwaargewicht was het nu weer, die zei dat VOKA zijn echte baas was?). Wat in deze commissie niet aan bod kwam, en in de rechtszaal wel, was de klimaatwetenschap die angstwekkend precies aantoonde hoe een losgeslagen klimaatverandering sowieso alles zal

veranderen, en een wereld van 2 graden warmer bijvoorbeeld amper nog te verzekeren is. (Zo zegt zelfs de grote baas van Axa)

Nee, niemand in deze commissie was van slechte wil. Hoogst beleefd, ernstig en gedegen bleef men vlijtig narekenen hoe het zelfs met het aanscherpen van de bestaande maatregelen helaas onmogelijk zou zijn om dat vermaledijde doel te halen dat zo maar even pardoes door een rechter werd opgelegd. Nee, -55% tegen 2030 was een dwaling. Het werd niet eens door Europa gevraagd! Wat blijktbaar dus ook nog niet door deze statige muren van de macht was gesijpeld: de tijding dat de Europese Commissie in februari zal aanbevelen om de lat op -90% te leggen tegen 2040! We moeten immers – volgend alle klimaatwetenschap - naar 0 tegen 2050, wil de homo sapiens het hier nog even uithouden.

Is dat aartsmoelijk? Nee, veel meer! Het is de meest complexe tovertruc die de mensheid ooit heeft moeten zien te volbrengen. Vandaar ook dat rechters die zich wèl goed inlezen unisono oordelen dat we er enkel geraken als we zo snel mogelijk in vijfde versnelling naar Rome racen, nu alle technologieën, alle kansen klaar liggen. (En jawel, ook al het geld, alle subsidies die nu nog richting de fossiele brandstichters gaan.)

We zien het vandaag in meerdere zaken zoals op meerdere voetbalvelden, een gebrek aan respect voor de (scheids)rechters. Als oud rugby speler - waar het respect voor de scheids heilig is - weet ik echter vooral dit: een ploeg die er niet in gelooft dat ze kunnen winnen... zal dat doorgaans ook niet doen, is al snel klaar voor degradatie.

27 januari 2024

¹⁷ Samen met bijna 70.000 burgers voerde vzw Klimaatzaak een rechtszaak tegen de Belgische overheden om hen te dwingen hun internationale klimaatbeloftes na te komen. Hier lees je alles over het verloop van onze rechtszaak: <https://www.klimaatzaak.eu/nl/the-case>. Het Hof van Beroep oordeelt 30 NOVEMBER 2023 dat het nalatige klimaatbeleid van de Belgische overheden een schending van de mensenrechten en de zorgplicht uitmaakt. Als herstelmaatregel voor de vastgestelde onwettelijkheid werd een gerechtelijk bevel opgelegd om minimaal 55% broeikasgasemissiereductie te realiseren in 2030.